

Š i f r a k a n d i d a t a :

Državni izpitni center

M 1 4 1 5 5 1 1 1

SPOMLADANSKI IZPITNI ROK

LIKOVNA TEORIJA

===== Izpitna pola 1 =====

Teoretične naloge

Četrtek, 5. junij 2014 / 90 minut

Dovoljeno gradivo in pripomočki:

Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik, grafitne svinčnike različne trdote, barvne svinčnike, črne in barvne flomastre, radirko, šilček, šestilo, dva trikotnika, ravnilo, škarje in lepilo. Kandidat dobi konceptni list in ocenjevalni obrazec. Izpitni poli je priložena barvna priloga.

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani in na ocenjevalni obrazec). Svojo šifro vpišite tudi na konceptni list.

Izpitna pola vsebuje 5 nalog. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 60. Za posamezno nalogo je število točk navedeno v izpitni poli.

Rešitve, ki jih pišite z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom, vpisujte **v izpitno polo** v za to predvideni prostor. Pišite čitljivo. Če se zmotite, napisano prečrtajte in rešitev zapišite na novo. Nečitljivi zapisi in nejasni popravki bodo ocenjeni z 0 točkami. Osnutki rešitev, ki jih lahko naredite na konceptni list, se pri ocenjevanju ne upoštevajo.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 16 strani (1-16), od tega 2 prazni. Barvna priloga ima 2 strani (17-18).

V sivo polje ne pišite.

1. naloga: Uvod v likovno teorijo, likovno oblikovanje in likovno komuniciranje

1.1. Naštejte štiri stalnice v zaznavanju.

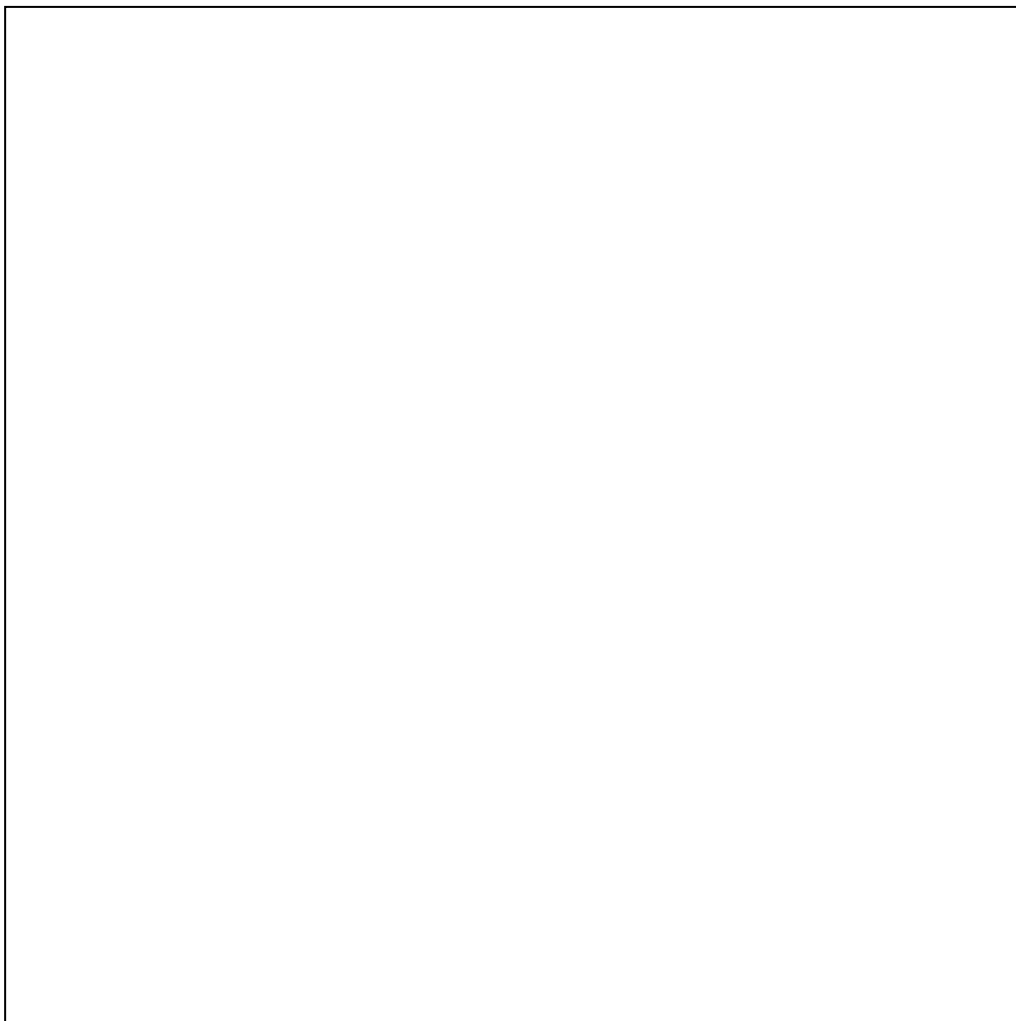
(4 točke)

1.2. Izmed naštetih zaznavnih stalnic iz vprašanja 1.1. izberite dve. Vpišite ju na črti in ju likovno ponazorite v danih poljih.

(4 točke)

1.3. Narišite v spodnje polje prostorsko nemogoče absurdno telo, ki v prostoru ni realno izvedljivo.

(4 točke)

2. naloga: Likovne izrazne prvine ali elementi

2.1. Pojasnite naslednje likovne pojme.

Orisna likovna prvina:

Kaligrafska linija:

Prostorski križ:

(3 točke)

2.2. V danih poljih likovno predstavite abstraktni tridimenzionalni prostor z uporabo likovnih prvin:

(A) točke, (B) linije in (C) barve. Pri svoji predstavitvi pazite na kompleksnost kompozicije.

A

B

C

(6 točk)

- 2.3. V danih poljih narišite lik krogle z uporabo likovne prvine svetlo-temno na način:
(A) chiaroscuro, (B) sfumato in (C) s ploskovno obravnavo tonskih vrednosti.

A

B

C

(3 točke)

3. naloga: Likovno oblikoslovje ali morfologija

3.1. Razložite, kaj je likovna teža.

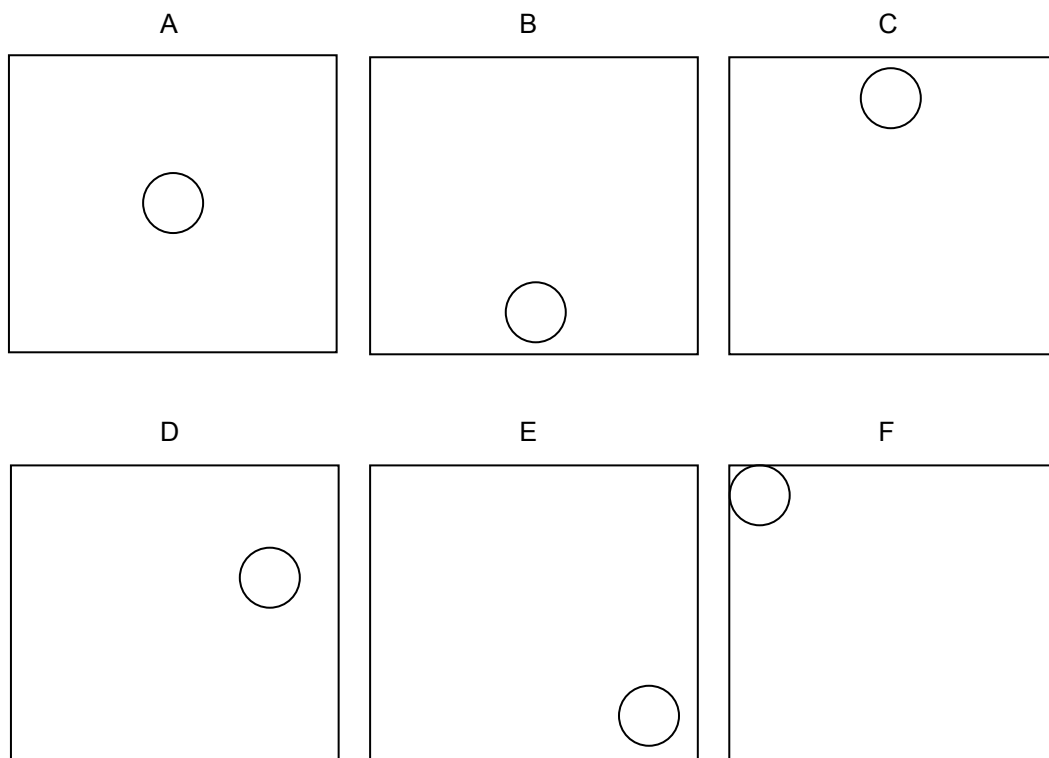
(1 točka)

3.2. Shematsko predstavite strukturo polja sil v formatu po Rudolfu Arnheimu.

(2 točki)

3.3. Na katerem izmed položajev v formatu ima krog največjo in najmanjšo likovno težo?

Najmanjša teža: _____

Največja teža: _____

(2 točki)

3.4. Razložite svoj izbor iz vprašanja 3.3. in pojasnite, kako struktura polja sil v formatu iz vprašanja 3.2. vpliva na likovno težo oblik.

(1 točka)

3.5. Naštejte tri dejavnike, ki poleg položaja še vplivajo na likovno težo. Ponazorite jih v danih poljih.

(6 točk)

4. naloga: Barvna teorija

- 4.1. S strokovno likovnoteoretsko terminologijo opišite barvno kompozicijo slike 1 v barvni prilogi. Opis naj vključuje analizo barvnih lastnosti, odnosov med barvami, barvnih nanosov, prostorskih učinkov barve ter odnos med obliko in barvo.

(5 točk)

- 4.2. Razložite, kaj je simultani barvni kontrast.

(1 točka)

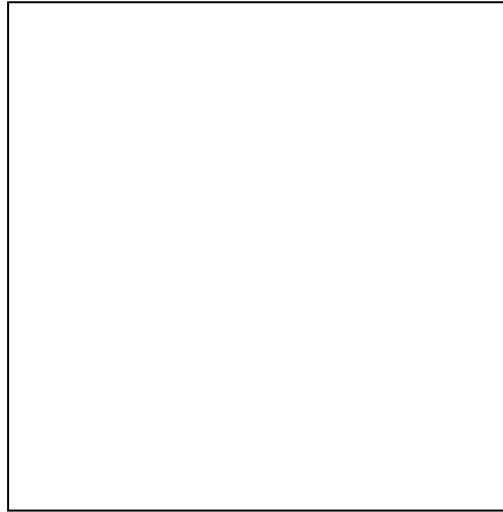
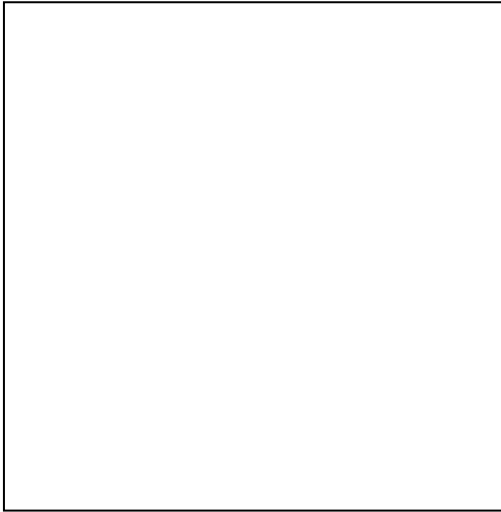
- 4.3. Pojasnite, v katerih primerih je simultani barvni kontrast močnejši in v katerih šibkejši.

(2 točki)

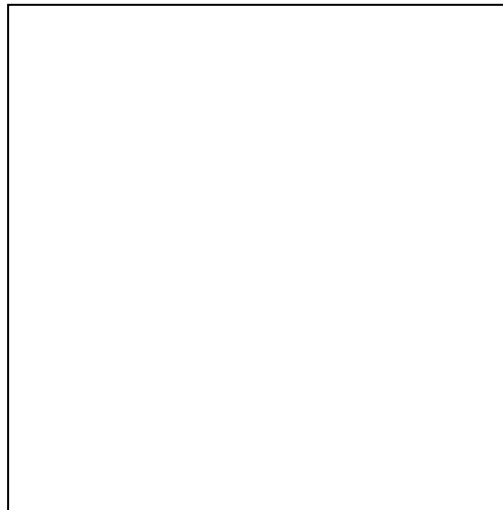
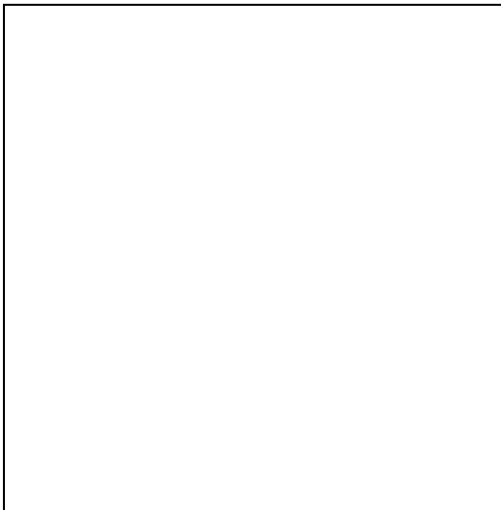

- 4.4. Naslikajte dva različna primera močnejšega simultanega barvnega kontrasta in dva različna primera šibkejšega simultanega kontrasta.

Močnejši simultani kontrast:

Šibkejši simultani kontrast:

(4 točke)

5. naloga: Likovna kompozicija

5.1. Razložite pojme »nevezana kompozicija«, »pasovno vezana kompozicija«, »kompozicija v okviru specifičnega slikovnega polja«.

(3 točke)

M 1 4 1 5 5 1 1 1 1 3

- 5.2. Na sliko 1 vrišite načelo diagonalnih mrež (mrežno konstrukcijo kompozicije). Z barvnimi svinčniki in flomastri izpostavite ujemanja med oblikami na sliki in mrežno strukturo.

Slika 1 (slika 2 v barvni prilogi): Willem de Kooning, *Vrata k reki*, 203,2 × 177,8 cm, 1960, olje na platno, Whitney Museum of American Art, New York

(3)

Svojo analizo pojasnite.

(2)
(5 točk)

- 5.3. Oblika likovne kompozicije je povezana tudi z načinom gradnje globine prostora v sliki. Navedite, s katerim prostorskim ključem je povezano načelo diagonalnih mrež. Razložite kako.

(2 točki)

- 5.4. Razložite, kako je v sliki 1 (slika 2 v barvni prilogi) izraženo kompozicijsko načelo repeticije (ponavljanja).

(2 točki)

Prazna stran

Prazna stran

Barvna priloga (k Izpitni poli 1)

Slika 1: Marij Pregelj, Neznani heroj, 1966, 149,5 x 179,5 cm, Moderna galerija, Ljubljana

(Vir slike 1: <http://razume.mg-lj.si/artist.php?id=107&idfoto=12141/>. Pridobljeno: 12. 5. 2013.)

Slika 2: Willem de Kooning, *Vrata k reki*, 203,2 × 177,8 cm, 1960, olje na platno, Whitney Museum of American Art, New York